

بازارشناسی: اتریش

عزیزاله مولایی

فوق لیسانس برنامه ریزی و توسعه اقتصادی، سازمان آب منطقه ای تهران

جو، ذرت، چاودار و غیره خودکفاست، اما کمبود برخی از محصولات کشاورزی از خارج تأمین می‌شود. با اینکه با گذشت زمان به علت افزایش فعالیت در سایر بخش‌های اقتصادی هر روز از شمار کسان شاغل در کشاورزی کاسته می‌شود، ولی به علت استفاده بیشتر و وسیع‌تر از وسایل ماشینی (توسعه کشاورزی صنعتی) خلل چندانی به میزان محصولات تولیدی وارد نیامده است و ارزش و حجم محصولات کشاورزی نیز سیر صعودی را نشان می‌دهد.

برنج

مصرف برنج در اتریش دارای نوسان‌های زیادی است، اما به طور کلی روند صعودی را طی می‌کند؛ به خصوص بر اثر تبلیغات بهداشتی؛ میزان تقاضا برای مصرف برنج سبوسدار افزایش یافته است. مهمترین صادرکنندگان برنج به اتریش؛ ایتالیا، آلمان، بلژیک و هلند می‌باشند. قسمت وسیعی از واردات برنج را آمریکا پوشش می‌دهد. جدول (۱) حاوی

جدول (۱) - میزان مصرف، تولید، واردات و صادرات برنج

(میلیون دلار)

سال	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰
کل مصرف	۲۵	۲۲	۲۲
کل تولید داخلی	۰	۰	۲۲
کل صادرات	۰	۰	۰
کل واردات	۲۵	۲۲	۲۲

ماخذ: اطلاعات توسط بخش آمار بانک ملی اتریش فراهم شده است.

اطلاعاتی در این زمینه است.

ب. مهمترین تولیدات دامپروری اتریش عبارت‌اند از: شیر، کره، پنیر، تخم مرغ، گوشت گاو و گوساله و ماکیان. از نظر جغرافیایی مناطق نیمه کوهستانی و کم ارتفاع اتریش بهترین مناطق برای گله‌داری به شمار می‌روند.

اتریش، با جمعیت هشت میلیون نفری و درآمد سرانه ۲۷۰۰۰ دلاری، یکی از ثروتمندترین کشورهای جهان به شمار می‌رود. نظام اقتصادی جمهوری فدرال اتریش، اقتصاد آزاد است. در این نظام، عرضه و تقاضا و به طور کلی سازوکارهای حاکم بر بازار در تصمیمات اقتصادی نقش مهمی را ایفا می‌کند و یکی از ابزارهای تعیین کننده حرکت‌های اقتصادی ملی است. نسبت به سایر کشورهای صنعتی، نقش دولت در هدایت اقتصاد (ساختار اقتصادی با مالکیت بخش خصوصی) محسوس‌تر است. اما نباید فراموش کرد که در هر شرایطی، اصل حاکمیت سازوکارهای بازار نقش خود را در اقتصاد ملی نمایان می‌کند. در نتیجه، این سازوکارها از یک سو و سعی دولت در هدایت اقتصادی از سوی دیگر؛ موجب می‌گردد که نوسانات اقتصادی نتوانند لطمه‌ای به اقتصاد کشور وارد آورند.

این مقاله سعی بر این دارد تا شمایی کلی از وضع بازار اتریش و همین‌طور قوانین و مقررات حاکم بر آن را ارائه دهد.

۱. بافت و ترکیب بازار

اقتصاد اتریش به علت داشتن موقعیت خاص جغرافیایی و منابع طبیعی به کشاورزی، بهره‌برداری از معادن، صنایع، جنگلداری و به خصوص جهانگردی بستگی دارد. پیشرفت فوق العاده اتریش در زمینه صنعت طی دو دهه اخیر متکی بر منابع طبیعی فراوان و همچنین مهارت‌های فردی نیروی کار و ذخایر قابل ملاحظه آبی مورد استفاده در تولید برق و سرانجام اتخاذ سیاست‌های مدبرانه در زمینه‌های اقتصادی و سیاسی بوده است.

الف. بخش کشاورزی اتریش بر مبنای تشکیل شرکت‌های تعاونی و یا سهامی زراعی اداره می‌شود. از نظر تعاون اتریش یکی از کشورهای نمونه اروپاست. این کشور در بسیاری از محصولات کشاورزی مثل گندم،

گوشت گاو

ویژگی‌های این صنعت است.

جدول (۴) - میزان مصرف، تولید، واردات و صادرات صنایع هواپیماسازی

(میلیون دلار)

سال	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰
اندازه کل بازار	۳۲۶	۴۴۱	۲۸۹
کل تولیدات داخلی	۹	۱۰	۱۰
کل صادرات	۴۸۵	۵۴۶	۶۰۴
کل واردات	۸۲۰	۹۹۷	۱۱۰۳

ماخذ: همان

د - پیشتر گفته شد که با صنعتی شدن هرچه بیشتر اتریش، از اعتبار بخش کشاورزی کاسته شده و بخش خدمات شروع به رشد کرده است و درآمد ملی را در بخش خدمات می‌توانیم از مراقبت‌های پزشکی، ارتباطات و خدمات کامپیوتری نام ببریم.

مراقبت‌های پزشکی

در زمینه تجهیزات پزشکی، اتریش قدرت زیادی برای مانور در بازارهای جهانی دارد. هم اکنون تقاضا برای ابزارآلات الکترونیکی جدید بسیار بالاست؛ به طوری که حتی در خود اتریش نیز برنامه‌نویسی بیمارستان‌ها تا آنجا پیشرفته است که حتی وسایل پزشکی غیرالکترونیکی جدید خود را مورد استفاده قرار نمی‌دهند. از نمونه وسایل مورد نیاز بازار را می‌توان به صورت زیر شمرد: آندوسکوپ، تجهیزات دیجیتال اشعه X، وسایل و تجهیزات دبلیوزی، ابزارآلات پزشکی هسته‌ای و تجهیزات آزمایشگاهی. جدول (۵) حاوی اطلاعات بیشتری در این زمینه است.

جدول (۵) - میزان مصرف، تولید، واردات و صادرات کالاهای پزشکی

(میلیون دلار)

سال	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰
اندازه کل بازار	۴۰۷/۵	۳۳۴/۱	۴۶۷/۲
کل تولیدات داخلی	۱۵۳/۱	۱۶۷/۹	۱۸۵/۹
کل صادرات	۳۲۹/۳	۳۴۴/۵	۳۶۴
کل واردات	۵۸۳/۷	۶۱۰/۷	۶۴۵/۳

ماخذ: همان

اتریش با وجود اینکه یکی از واردکنندگان گوشت گاو به حساب می‌آید یکی از بزرگترین تولیدکنندگان آن نیز هست. دادوستد اتریش در این زمینه بیشتر با کشورهای اتحادیه اروپا و آمریکا است. آلمان مهمترین ارزانتین ضعیف‌ترین شرکای تجاری این کشورند. مقدار صادرات و واردات اتریش در این زمینه در جدول (۲) آمده است.

جدول (۲) - میزان مصرف، تولید، واردات و صادرات

(میلیون دلار)

سال	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰
کل مصرف	۴۲۳	۴۱۱	۳۷۳
کل تولید داخلی	۵۲۹	۵۲۹	۴۸۲
کل صادرات	۱۸۵	۱۸۶	۱۷۴
کل واردات	۵۹	۶۸	۶۵

ج - پایه و اساس اقتصاد اتریش را صنایع آن کشور تشکیل می‌دهد و رفته رفته از اهمیت کشاورزی کاسته می‌شود. اغلب شرکت‌های نفتی، پالایشگاه‌ها و شرکت‌های مربوط به خطوط داخلی کشتیرانی، استخراج ذغال سنگ، معادن غیر آهنی، پالایش آهن خام، کارخانه‌های تولید آهن و فولاد، ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط آهن و کشتی‌سازی و هواپیماسازی در اختیار دولت است. نکته مهم این است که هم دولت و هم بخش خصوصی توانسته‌اند با اقتصادی کردن تولید و افزایش بهره‌وری، ضمن کاهش نیروی انسانی شاغل در صنایع، از وضع خوبی برخوردار شده و کیفیت صنایع را برای رقابت در سطح جهانی افزایش دهند.

صنایع خودروسازی

صنعت خودروسازی سومین صنعت بزرگ کشور است؛ به ویژه در ماشین‌آلات کشاورزی و همچنین تولید اتوبوس، کامیون، کامیونت، تراکتور، تریلر، و قطعات موتور، موتور اتومبیل، انواع موتور سیکلت، دوچرخه و قطعات یدکی که به صادرات آنها نیز مشغول است. جدول (۳) این میزان را نشان می‌دهد.

جدول (۳) - میزان مصرف، تولید، واردات و صادرات صنایع خودروسازی

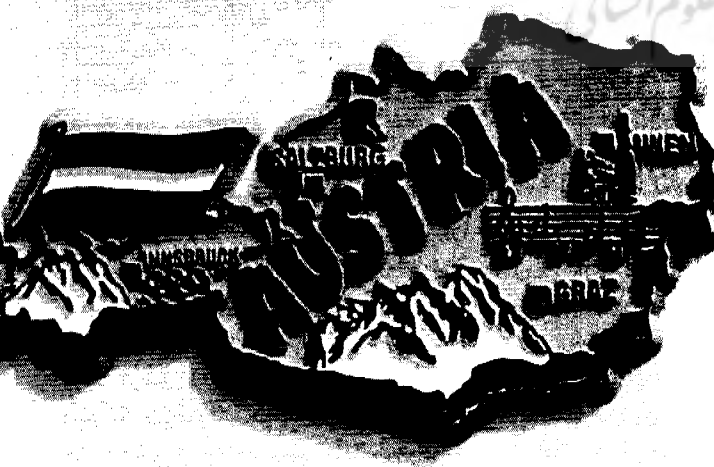
(میلیون دلار)

سال	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰
اندازه کل بازار	۲۳۳۱	۳۰۲۱	۳۴۲۸
کل تولیدات داخلی	۲۷۶۵	۵۲۲۱	۵۷۶۶
کل صادرات	۴۲۸۸	۴۷۱۷	۵۱۸۹
کل واردات	۱۸۵۴	۲۴۹۷	۲۸۷۱

ماخذ: همان

صنایع هواپیماسازی

موتورهای ساخته شده و دیگر اجزای طراحی شده اتریشی را شرکت‌های مختلف هواپیمایی داخلی و خارجی، و موسسات امداد رسانی و پلیس خریداری می‌کنند. بزرگترین صادرکنندگان قطعات هواپیمایی به اتریش در سال ۱۹۹۹ آمریکا با ۳۸ درصد سهم، فرانسه ۲۹ درصد، آلمان ۲۳ درصد و سرانجام کانادا با ۳ درصد سهم بوده‌اند. جدول (۴) بیانگر

میلیون دلار گزارش شده است که گمان می رود طی سه سال آینده سالیانه دست کم ۱۲ درصد رشد داشته باشد.

جدول (۷) - میزان مصرف، تولید، واردات و صادرات خدمات کامپیوتری

(میلیون دلار)

سال	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰
اندازه کل بازار	۳۲۳۰	۳۶۳۹	۴۲۱۰
تولید داخلی	-	-	-
کل صادرات	-	-	-
کل واردات	-	-	-

ماخذ: همان

خدمات ارتباط از راه دور

این بخش از خدمات، آزادی عمل بسیاری دارد. رقابت پذیری و توسعه یافتگی از دیگر خصوصیات بارز آن است. در سال ۱۹۹۹، اتریش به عنوان پیشتاز اروپا در زمینه داشتن بازاری قوی برای موبایل با نرخ ۵۰ درصدی شناخته شد. بازاری که حدود ۱/۶۴ میلیارد دلار عایدی در برداشت. شبکه های اطلاع رسانی پیشرفته کمک شایانی به این بخش کرده اند. درآمد مالیاتی حاصل از ارتباطات در سال ۱۹۹۹، بالغ بر ۴۷۳ میلیون دلار گزارش شده است. جدول (۸) وضع این بازار را بررسی می کند.

جدول (۸) - میزان مصرف، تولید، واردات و صادرات خدمات از راه دور

(میلیون دلار)

سال	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰
کل فروش	۴۱۰۳	۴۷۹۶	۵۲۵۹
فروش داخلی	۲۸۷۲	۲۳۹۸	۲۳۶۷
صادرات توسط شرکت های داخلی	-	-	-
فروش شرکت های خارجی	۱۲۳۱	۲۳۹۸	۲۸۹۲

ماخذ: همان

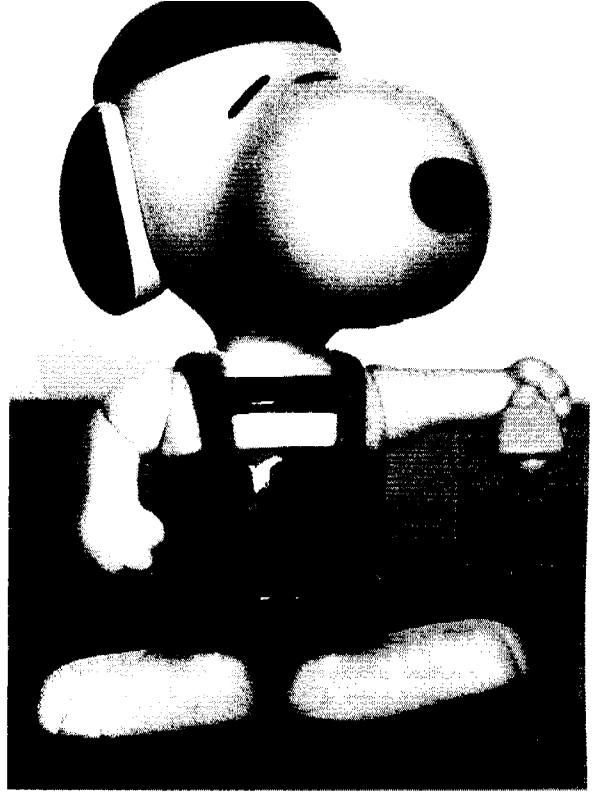
۲. کانال توزیع

کانال های توزیع در اتریش، به گونه ای است که هر فروشنده توانایی نوآوری و خلاقیت و استفاده از امکانات موجود را برای ارائه بهتر محصولات خود در آن را داراست. عمده فروشی و خرده فروشی سنتی و روش های بازاریابی مستقیم، در کنار کانال های ارتباطی الکترونیکی، توافقنامه های بین المللی فرانسیز و سرمایه گذاری مشترک موجب شده تا طیف وسیعی از فعالیت ها در سایه همین تعادل انجام شده و بازار اتریش به یک بازار بسیار پرمایه و رقابتی تبدیل گردد.

بسیاری از نمایشگاه های اتریش محصولات خود را بیشتر در بازارهای همسایه (به خصوص اروپای شرقی و مرکزی) توزیع می کنند. البته خرده فروشان هم شروع به ایجاد شبکه های وسیعی از فروشگاه های خود در کشورهای همسایه کرده اند. به طور مثال دیدن یک فروشگاه زنجیره ای اتریش در اسلواکی هیچ بعید به نظر نمی رسد.

الف) سطح عمومی قیمت ها

صحبت و اظهار نظر در خصوص سطح عمومی قیمت ها به طور کلی

تجهیزات کنترل آلودگی

اتریش یکی از پیشگامان طرح حفاظت از محیط زیست است و در این زمینه قوانین بسیار محکمی دارد؛ به طوری که قوانین اجرا شده توسط این کشور در زمینه کاهش آلودگی به مراتب بیشتر و اساسی تر از طرح های انجام شده در توافقنامه های بین المللی است. با این همه بازار اتریش توانایی برآوردن تمام نیازهای داخلی را برای اجرای برنامه ها ندارد. کشورهایی که در این زمینه به این کشور یاری می رسانند عبارت اند از: آلمان، سوئد، ایتالیا، فرانسه، سوئیس و فنلاند. آمریکا یکی از کشورهای است که علاقه زیادی به بازار تجهیزات کنترل آلودگی اتریش نشان داده و فعالیت های زیادی در جهت شناختن معضلات و کمک رسانی به ایشان کرده است. اطلاعات بیشتر در این زمینه در جدول (۶) آمده است.

جدول (۶) - میزان مصرف، تولید، واردات و صادرات تجهیزات کنترل آلودگی

(میلیون دلار)

سال	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰
اندازه کل بازار	۳۸۲۷/۴	۴۱۲۴/۵	۴۴۱۳/۵
کل تولیدات داخلی	۲۲۷۷/۴	۲۴۵۹/۶	۲۶۰۷/۱
کل صادرات	۱۰۷۷/۱	۱۱۵۲/۴	۱۲۰۱
کل واردات	۲۶۲۷/۱	۲۸۳۷/۳	۳۰۰۷/۴

ماخذ: همان

خدمات کامپیوتری (ارائه نرم افزار)

کل عرضه خدمات کامپیوتری (نرم افزار) در سال ۱۹۹۹، ۱۴ میلیارد شیلینگ (۱/۱ میلیارد دلار) بوده است؛ در حالی که تقاضا برای نرم افزارهای کاربردی در همان سال حدود ۱۰/۳ میلیارد شیلینگ (۸۰۱ میلیون دلار) بوده است. انتظار می رود که این میزان رشدی حدود ۱۶ درصد در سال ۲۰۰۱ داشته باشد. در اتریش بیشتر شرکت ها تمایل خود را برای گسترش شبکه الکترونیکی اعلام داشته اند؛ بنابراین، بازار این خدمات شروع به رشدی سریع، به خصوص در زمینه اطلاع رسانی، کرده است. فروش شبکه های اطلاع رسانی در سال ۱۹۹۹ بیشتر از ۶۵/۵

غیرممکن است؛ حتی زمانی که به طور خاص به یک محصول و یا یک بازار نظر می‌افکنیم؛ زیرا واردکنندگان ممکن است طرق مختلفی را برای دسترسی به محصولات انتخاب کنند. به طور مثال، یا با استفاده از اتحادیه اروپا و سطح فعالیت‌های گسترده آن، یا با مبادله مستقیم با کشور توزیع کننده و یا از طرق دیگر. همچنین تعداد فروشندگان داخلی نیز در دسترس نیست تا با مطالعه عملکرد آن‌ها به میزان قیمت‌ها پی برد؛ چون وجود محصولات بسیار متنوع و در اندازه‌های مختلف بازارها نقش اساسی در نحوه عرضه بازی می‌کنند. هم‌اکنون در اتریش شاهد انجام برنامه‌هایی هستیم که در بقیه کشورهای عضو اتحادیه اروپا به عینیت اجرا شده‌اند. قیمت‌ها بعد از این تغییر کاهش یافته و بسیاری از کالاها، به خصوص لوازم الکتریکی خانگی، کامپیوترها و بسیاری از انواع مواد غذایی، با کیفیت بالاتر و قیمت ارزانتر ارائه شدند. با پیدایش یورو به عنوان واحد پول رایج در کشورهای عضو اتحادیه اروپا باز گمان می‌رود که سطح عمومی قیمت‌ها از این هم پایین‌تر بیاید.

البته عوامل متعددی در بالا بودن قیمت‌ها در اتریش نقش دارند؛ به طوری که هم‌اکنون با وجود تمامی اصلاحات انجام شده، هنوز در میان اعضا اتحادیه اروپا، اتریش دارای سطح عمومی قیمت‌های بالاتری است. این علل به طور خلاصه عبارت‌اند از: پرداخت اجباری کارمندان به صندوق‌های بازنشستگی، بیمه سلامتی اجباری، افزایش مداوم یارانه‌های مخصوص بخش کشاورزی، اندازه کوچک بازارها و در کنار آن وضع مالیات‌های زیاد. مالیات بر ارزش افزوده بسیاری از کالاها و خدمات، دقیقاً ۲۰ درصد است. علاوه بر این مالیات‌ها، مالیات مخصوص نیز بر کالاهای لوکس، سوخت (بنزین و غیره)، آشامیدنی‌ها و بسیاری دیگر وضع شده است. این قیمت‌ها باید به سرعت بعد از آماده شدن محصول برای ورود به بازار بر آن وضع شده و به قیمت‌ها اضافه شود.

ب) خرده‌فروشی

نظام خرده‌فروشی اتریش در آستانه نوسازی قرار دارد. پیوستن این کشور به اتحادیه اروپا در ژانویه سال ۱۹۹۵ به عنوان مهمترین محرک تغییرات موجب بوجود آمدن شرایطی نو در این عرصه شد. از این تغییرات می‌توان به صورت زیر نام برد:

اصلاح کردن فضای سنتی و بسیار منظم قبلی، دادن آزادی عمل و انتخاب به خریداران حتی به صورت استفاده از بازار کشورهای همسایه و بازکردن تمامی مرزها به روی شرکت‌های عظیم آلمانی.

اصلاحات وسیع و گسترده موجب شد که نظام قانونمند قبلی که مبتنی بر فعالیت هزاران فروشگاه و بوتیک‌های داخلی با ساعت کار محدود و انتخاب ناکافی و قیمت‌های بالا بود، اولین قدم را به سوی بازاری بردارد که سلیقه خریداران محور و مبنای اصلی آن باشد. نتیجه این عمل آن بود که رقابت قیمت‌ها افزایش یافت و تمرکز در بخش‌های مختلف بازار و رقابت برای بهم پیوستن و یا خرید از یکدیگر، برای افزایش سهم خود در بازار، زیاد شد.

آخرین اطلاعات به دست آمده نشانگر تمرکز و توجه بسیار شدیدی بر بخش‌های مختلف خرده‌فروشی است. به طوری که هر کدام از ارقام، بیانگر سهم بازار مربوط به پنج شرکت بزرگ فعال در آن بخش است؛ به عبارت دیگر، همانطور که گفته شد، به علت رقابت موجود بین خرده‌فروشان و تمایل شدید آنان برای به دست آوردن سهم بیشتری از بازار، مراکز کوچک به هم پیوستند و شروع به ایجاد مراکز بسیار بزرگ و فعال نمودند.

صنایع غذایی	۹۰٪	وسایل ورزشی	۹۰٪
دارو	۸۶٪	DIY	۶۷٪
کفش	۶۶٪	لوازم خانگی	۶۴٪
اسباب بازی	۶۰٪	الکترونیک	۵۱٪
پوشاک	۲۳٪	کتاب	۱۹٪

ماخذ: Regio Plan, 1999

مراکز خرید

ارائه گزارش‌های (Regio Plan, 1999) نشان می‌دهد که مراکز اصلی خرید اتریش حدود ۱۲ درصد کل خرده‌فروشی این کشور را به خود اختصاص داده‌اند که مبلغ آن در سال ۱۹۹۸ چیزی حدود ۵/۲ میلیارد دلار برآورد شده است. هم‌اکنون حدود ۳۳ مرکز خرید جدید در دست احداث است که نه مورد آن در حوزه وین ساخته می‌شود. علت این اقدام گسترده، نبود پشتیبانی قانونی، در سال‌های قبل بوده که با برداشته شدن این سد، تمایل برای برپایی این میادین افزایش یافته است. در پروژه‌های در دست اجرا، علاوه بر احداث بناهای جدید، توسعه میادین قدیمی و اضافه کردن فروشگاه‌های جدید به آنان و همچنین افزایش نواحی تحت پوشش این مراکز از اهداف اصلی است.

مراکز خرید اتریش بر پایه استانداردهای فروشگاه‌های آمریکایی شکل گرفته است. در قدیم این مراکز، خدمات بسیار کمی را به مشتریان عرضه می‌داشتند؛ اما امروزه، اصلاحات انجام شده بسیاری از نواقص را از میان برداشته است به صورتی که تنها تفاوت این مراکز با الگوهایشان در چند مورد جزئی مثل نداشتن آرایشگاه است. این مراکز هم‌اکنون تعداد زیادی رستوران و سالن‌های نمایش دارند. طبق پیشنهادهای ارائه شده، مقامات سعی در اضافه نمودن پارک‌ها و مراکز سرگرمی به این میادین دارند. اما مشکلاتی مانند ترافیک و غیره، پیشرفت این طرح را کاهش داده‌اند، اما در همین راستا مقامات محلی سعی در کنترل شرایط و پیشبرد آن را دارند.

ساعات کار

یکی از بزرگترین و مهمترین مشکلات موجود در بازار اتریش وجود محدودیت در رفتار مصرف‌کننده به علت وجود ساعات کار مشخص مغازه‌ها است که آزادی عمل و انتخاب ایشان را کاهش می‌دهد. وجود ساعات کار نامحدود به خریداران این امکان را می‌دهد تا با داشتن زمان بیشتر، توانایی مقایسه کالاها و قیمت‌ها و بررسی کیفیت آنان را داشته باشند و رضایت بیشتری را کسب نمایند. با وجود پیشرفت فزاینده و اصلاحات سازنده، هنوز اتریش تنها کشور اروپایی است که ساعات کار محدود دارد. تمام مغازه‌ها حداکثر ۶۶ ساعت در هفته کار می‌کنند که عموماً از ساعت ۶ صبح تا ۷/۳۰ بعدازظهر باز هستند، البته در روزهای شنبه ساعت کار تا پنج بعدازظهر تقلیل می‌یابد. با در نظر گرفتن بعضی از استثنائات (نواحی توریستی) اغلب فروشگاه‌ها در روزهای یکشنبه و تعطیلات عمومی، بسته هستند.

فروشگاه‌های رفاه

تنها فروشگاه‌هایی که محدودیت ساعات کار را زیر پا گذاشته و شبانه روزی به ارائه خدمات به خریداران می‌کنند، فروشگاه‌های رفاه و یا مراکز ارائه خدمات ضروری هستند؛ این گروه شامل، پمپ بنزین‌ها، نانوائی‌ها،

جدول (۹) - حجم واردات^۱

سهم واردات انتظاری	سهم واردات	میزان واردات فعلی اتریش	گروه کالاها
٪۲۵	٪۱۰	۶۵۴	غذاهای تازه و محصولات خام کشاورزی
٪۱۲	٪۳	۲۱۳	محصولات کشاورزی فرآوری شده
٪۴	٪۸	۵۶۲	چوب و محصولات چوبی
٪۵	٪۴	۲۳۹	منسوجات
٪۱۶	٪۶	۴۰۸	محصولات شیمیایی
٪۲	٪۴	۲۷۶	چرم و محصولات چرمی
٪۱۳	٪۱۰	۶۹۸	فلزات و سایر مصنوعات اولیه
٪۴	٪۶	۴۰۷	ماشینهای غیر الکتریکی
٪۲	٪۸	۵۵۳	کامپیوتر، مخابرات، الکترونیک
٪۳	٪۱۰	۶۵۴	قطعات الکترونیک
٪۲	٪۳	۲۰۷	تجهیزات حمل و نقل
٪۲	٪۳	۱۰۱۹	پوشاک
٪۹	٪۱۰	۶۵۰	مصنوعات
٪۰	٪۳	۱۸۹	محصولات نفتی (غیر از نفت خام)
٪۱۰۰	٪۱۰۰	۶۷۲۶	جمع (بجز نفت خام و مواد معدنی)

Source: ITC, 2000

Notes: The current trade figures are based on 95-96 values (COMTRADE database of UNSD).

The trade potential figures are calculated with Trade Sim, ITC's econometric model.

۱- واردات از کشورهای ITC's

در مورد خرید سفارشی می توان نام چند شرکت اتریشی را نام برد که به طور عمده حدود ۶۰ درصد این بازار را قبضه کرده اند از جمله: Neckermann Otto versand, universal versand, Laredoute و Qvelle.

شیرینی فروشی ها و غیره می شوند. پمپ بنزین ها منبع درآمد مهمی هستند زیرا با وجود فروشگاه هایی به ابعاد ۸۰ متر مربع و با ارائه محصولات ضروری مانند غذا و آشامیدنی در تمام ساعات روز در دسترس خریداران هستند.

تجارت الکترونیکی

تجارت الکترونیکی یکی از روش های توزیع است که با سرعت بسیار بالایی در اتریش گسترش می یابد. با این که ارقام کلی آن هنوز ناچیز است اما در آینده انتظار می رود رشد بسیار بیشتری از وضع کنونی داشته باشد. فروش خطوط اینترنت در سال ۱۹۹۹ حدود ۰/۸ درصد (۳۱۰ میلیون دلار) از خرده فروشی را به خود اختصاص داد. حدود ۳۰ درصد مردم به طور منظم از اینترنت استفاده می کنند و ۳۳ درصد از تمامی اعضاء دارای یک خط خرید هستند. با این که ۸۰ درصد شرکت های اتریشی از اینترنت و پست الکترونیک (ایمیل) بهره می جویند، تنها یک پانزدهم ایشان دارای خط خصوصی هستند. با وجود این، اتریش تنها سه یا چهار سال (عقب تر از

خرید سفارشی

این نوع خرید به علت محدودیت زمانی که در بالا به تفصیل آمد بسیار طرفدار دارد؛ طبق بررسی های انجام شده، مبلغی که به طور سرانه به این خرید تعلق می گیرد اتریش را در رده چهارم جهان بعد از آلمان، آمریکا و سوئیس قرار داده است. آمار نشان می دهد که به طور کلی ۵۰ درصد از خریداران اتریشی حتماً سالیانه یکبار از سفارش پستی بهره می جویند. متداول ترین کالای سفارش داده شده از طریق پست پوشاک است. بعد از یک دوره طولانی رشد مستمر و دائم پنج درصدی، خرید سفارشی در سال های ۹۹-۱۹۹۸ رکود کرد و فروش آن به میزان ۱/۲ میلیارد دلار و یا حدود ۵ درصد از کل خرده فروشی تعدیل شد.

جدول (۱۰) - حجم صادرات

رتبه براساس ارزش در صادرات	محصول	ارزش سال ۱۹۹۸	سهم بازار	ارزش واحد	بازارهای اصلی
۱	اتومبیل	۱۱۰۶	۱/۴	۱/۰	آمریکا - قبرس
۲	پخش صوت	۱۰۵۸	۵/۹	۰/۹	فرانسه - قبرس
۳	موتور - شمع اتومبیل	۱۰۴۳	۶/۳	۱/۲	اسپانیا - آمریکا
۴	تخته الوار	۹۰۰	۴/۹	۱/۱	ایتالیا - ژاپن
۵	اتومبیل با موتورهای دیزل	۶۳۷	۱/۵	۱/۱	اسپانیا - فرانسه

جدول (۱۱) - شاخص عملکرد تجاری

فصل‌ها	اتریش	تجهیزات الکترونیک		قطعات الکترونیکی		تجهیزات حمل و نقل		پوشاک		مواد معدنی	
		رتبه	شاخص	رتبه	شاخص	رتبه	شاخص	رتبه	شاخص	رتبه	شاخص
ارزش صادرات	۱۹۱۰۸۱۹	۴۴۵۹۰۱۲	۶۶۴۵۲۷۵	۱۳۷۳۹۷۳	۱۰۳۸۳۴۸						
روند صادرات	٪۲۱	٪۹	٪۳۷	٪۹	٪۳۲	۱۸					
سهم در صادرات ملی	٪۳	٪۸	٪۱۲	٪۲	٪۲						
سهم در واردات ملی	٪۷	٪۸	٪۱۴	٪۵	٪۴						
میانگین تغییرات سالانه صادرات سرانه	٪-۱	٪۶	٪۲۰	٪۶	٪۲	۸۲					
ارزش واحد مربوطه	۱/۸	۲/۳	۱/۲	۲/۸	۲/۱						
میانگین تغییرات سالانه در ارزش واحد مربوطه	٪۲	٪۱۳	٪-۵	٪-۲	٪۱						
ارزش خالص صادرات	-۲۷۰۸۹۹۵	-۷۰۳۶۰۲	-۲۳۱۷,۲۷۳	-۱۵۸۹۸۵۲	-۱۷۸۱۵۹۹	۱۳۹					
صادرات سرانه	۲۳۷/۱	۵۵۳/۳	۸۲۴/۶	۱۷۰/۵	۱۲۸/۸	۴۱					
سهم در بازار جهانی	٪۰/۴۰	٪۱/۰۰	٪۰/۹۹	٪۰/۷۸	٪۰/۲۶	۵۰					
تنوع کالا	۱۵	۲۷	۶	۲۴	۷	۱۹					
درجه تمرکز کالا	۲	۱	۱۶	۱۳	۱۱						
تنوع بازار	۱۱	۶	۴۲	۱۷	۴	۷۸					
گسترده‌گی بازار	۱۸	۲۸	۲۴	۱۷	۳۱						
وارداتی که برای صادرات انجام می‌گیرد	٪-۵	٪-۱	٪۱۱	٪۴	٪۶	۴۹					
تغییرات در مقابل تقاضای جهانی	۴۴	۲۲	۴۲	۴۱	۶۶						
تنوع پذیری کالا	۱۳	۶۱	۶۸	۷۳	۳۸						
تغییر در گسترده‌گی کالا	۱۹	۶۸	۷۲	۷۹	۴۳						
تنوع پذیری بازار	۲۲	۳۷	۳۱	۷۴	۴۳						
تغییر در اندازه بازار	۲۳	۴۰	۳۲	۷۵	۴۴						

آمریکا) با توسعه الکترونیکی فاصله دارد.

ج) فرانسیز

تبدیل کرده است. افزایش مشابهی نیز در تعداد مالکان امتیازات دیده می‌شود که از کمتر از ۵۰۰ در اواخر دهه ۱۹۸۰ به حدود ۳۷۰۰ در ۱۹۹۸ رسیده است. حدود نیمی از عاملان این امتیازات در داخل کشور حضور دارند و کسانی هستند که جزو قدرت‌های محلی محسوب نمی‌شوند. عمده‌ترین شریک اتریش در این زمینه آلمان، با سهم ۲۵ درصدی، است. بعد از آلمان، آمریکا با سهم ۱۰ درصدی فعالیت‌های فرانسیزی را برعهده دارد. با اینکه بیشتر فعالیت‌های آلمان حول ایجاد سازمان مرکزی در کشور و یا ارتباط مستقیم با خارج از مرزهای اتریش (از کانال اتحادیه اروپا) است،

امتیازات انحصاری (فرانسیز) عاملی کوچک اما رو به رشد در اقتصاد اتریش است که طبق بررسی‌های انجام شده کمتر از پنج درصد از کل خرده‌فروشی را به خود اختصاص می‌دهد. در ۱۰ سال گذشته مشاهده شده است که تعداد امتیازات انحصاری به طور مداوم افزایش یافته است؛ به طوری که رقمی کمتر از ۵۰ در اواخر دهه ۱۹۸۰ را به بیش از ۲۵۰ در ۱۹۹۹

منسوجات		محصولات چوبی		محصولات غذایی فرآوری شده		غذای تازه		اتریش	فصل ها
رتبه	شاخص	رتبه	شاخص	رتبه	شاخص	رتبه	شاخص		
	۱۸۲۳۳۲۹		۵۵۴۴۶۷۰		۲۰۶۴۲۸۷		۹۴۸/۷۶۸		ارزش صادرات
۸۸	%۳	۸۶	%۴	۲۸	%۲۱	۳۵	%۱۹		روند صادرات
	%۳		%۱۰		%۴		%۲		سهم در صادرات ملی
	%۳		%۶		%۴		%۳		سهم در واردات ملی
۱۰۴	%۰	۹۳	%۳	۴۴	%۱۴	۲۹	%۱۲		میانگین تغییرات سالانه صادرات سرانه
	۱/۸		۱/۵		۱/۲		۱/۴		ارزش واحد مربوطه
	%-۱		%-۳		%۰		%۲		میانگین تغییرات سالانه در ارزش واحد مربوطه
۱۸	۷۵۳۱۶	۷	۱۸۷۹۴۶۱	۱۳۴	-۵۴۳/۰۱۵	۱۶۴	-۱/۳۱۰/۷۷۷		ارزش خالص صادرات
۸	۲۲۶/۴	۴	۶۸۸/۰	۱۸	۲۵۶/۱	۳۹	۱۱۷/۷		صادرات سرانه
۲۰	%۱/۲۴	۹	%۲/۹۵	۲۴	%۰/۸۶	۴۱	%۰/۳۹		سهم در بازار جهانی
۱۰	۳۹	۱۹	۱۷	۱۳	۲۴	۲۵	۱۵		تنوع کالا
۱۰		۱۷		۷		۱۸			درجه تمرکز کالا
۴۰	۷	۴۷	۶	۵۹	۶	۹۷	۵		تنوع بازار
۲۴		۲۳		۳۵		۴۴			گسترده‌گی بازار
۵۹	۱%	۶۸	۰%	۵۸	۳%	۴۵	۷%		وارداتی که برای صادرات انجام می‌گیرد
۵۰		۹		۵۶		۶۴			تنوع پذیری کالا
۶۷		۷۳		۷۶		۱۳۶			تغییر در گسترده‌گی کالا
۷۱		۷۸		۹۱		۱۳۷			تنوع پذیری بازار
۴۳		۵۹		۱۲۰		۱۵۹			تغییر در اندازه بازار

Ms. Waltraud Fraunhuber
Austrian Franchise Association
Attn: Regina Wacht
Bayerhamer Strasse 1211.Stock
A5020 Salzburg, Austria
Tel: (43602) 87 42 36
Fax: (43602)87 42 36-5
Email: oefvfranchise.at

بیشتر گفته شد که نظام اقتصاد اتریش، اقتصاد آزاد است. با این همه، هنوز برای ورود به بازار، تجار داخلی و سرمایه گذاران خارجی با موانع و دشواری‌هایی روبه‌رو هستند. وجود شرایط به هم پیچیده قانونی در اکثر بخش‌های اصلی اقتصاد دلیلی بر این مدعاست. دولت پیشین اتریش برای رفع ممنوعیت ورود به بازار، برنامه‌هایی را در سال ۱۹۹۹ در بخش‌های ارتباطات و انرژی تدوین کرد که دولت جدید، اصلاحات مذکور را در سایه سایر هدف‌های خود، همچون رقابت‌پذیری بیشتر اقتصاد در این کشور، دنبال می‌کند.

۳. نظام پولی و بانکداری

اتریش دارای نسبت پس‌انداز داخلی بالایی است. بازار پول و سرمایه

شرکت‌های آمریکایی سعی در ایفای نقش خود به عنوان بزرگترین شریک انحصاری اتریش دارند.

مهمترین و بزرگترین نظام امتیازات انحصاری در اتریش عبارت‌اند از:

۱. Ankerbrot: اخیراً شروع به فعالیت انحصاری کرده است.
بزرگترین شبکه خدمات غذایی در اتریش، با بیش از ۳۰۰ نانوائی، است.
۲. Palmers: بزرگترین شبکه فروش پوشاک، با بیش از ۳۰۰ شعبه، است

۳. Qvelle (آلمانی): عمده فعالیت این شرکت در خصوص خرید سفارشی افراد صورت می‌گیرد.

۴. Subsidiary Foto Qvelle (آلمانی): این شرکت ارائه خدمات در زمینه فروش فیلم و دوربین عکاسی را برعهده دارد.

۵. McDonalds (آمریکایی): این شرکت به سرعت توسعه یافته و سالیانه حدود ۲۰ رستوران، در اتریش دایر می‌کند. هم اکنون این شرکت ۱۲۰ رستوران دارد.

۶. Wiener Wald: این شرکت که بسیار توسعه یافته است، فعالیت فرانسیزی خود را از سال‌های قبل آغاز کرده و هم اکنون ۶۰ رستوران در اتریش دارد.

برای اطلاعات بیشتر در زمینه فرانسیز می‌توانید از آدرس زیر استفاده کنید:

فصل ها	اتریش	مواد شیمیایی		محصولات چرمی		مواد اولیه کارخانه‌ای		ماشین آلات الکتریکی		محصولات کارخانه‌ای	
		رتبه	شاخص	رتبه	شاخص	رتبه	شاخص	رتبه	شاخص	رتبه	شاخص
نمای کلی	ارزش صادرات	۴۶۸۵۶۳۳	۵۸۰۲۲۳	۸۵۸۹۸۱۳	۱۰۹۰۳۸۹۱					۵۲۲۳۵۳۸	
	روند صادرات	۵۱٪	۷	۳٪	۴۶	۶٪	۸۰	۶٪	۶۹	۱۴٪	۶۳
	سهم در صادرات ملی	۸٪		۱٪		۱۵٪		۲۰٪		۹٪	
	سهم در واردات ملی	۱۲٪		۱٪		۱۱٪		۱۳٪		۹٪	
	میانگین تغییرات سالانه صادرات کالا	-۱٪	۱۳۲	۶٪	۴۸	۴٪	۸۲	۵٪	۱۲۲	۶٪	۹۲
	ارزش واحد مربوطه	۱/۴		۲/۱		۲/۴		۱/۴		۱/۹	
	میانگین تغییرات سالانه از ارزش واحد مربوطه	۳٪		-۳٪		۷٪		۱٪		-۳٪	
وضعیت در ۹۸ سال	ارزش خالص صادرات	-۳۳۹۱۸۸۸	۱۲۴	-۳۴۸/۸۸۳	۱۵	۱۲۱۴۱۷۷	۱۵	۲۵۵۶۳۷۵	۸	-۵۹۷۰۸۲	۱۰۹
	صادرات سرانه	۵۸۱/۴	۱۳	۷۲/۰	۶	۱۰۶۵/۹	۴	۱۳۵۳/۰	۳	۶۴۸/۲	۹
	سهم در بازار جهانی	۰/۸۷٪	۲۱	۱/۳۰٪	۱۶	۲/۰۹٪	۱۵	۱/۹۹٪	۱۱	۱/۴۵٪	۱۸
	تنوع کالا	۳۴	۲۵	۲	۵۱	۷۳	۶	۴۹	۱۶	۱۸	۴۱
	درجه تمرکز کالا		۲۴		۳۵		۶		۱۶		۳۱
	تنوع بازار	۱۰	۴۴	۲	۴۱	۵	۸۰	۶	۵۱	۷	۲۹
	گسترده‌گی بازار		۲۸		۲۱		۳۱		۲۸		۳۰
تغییرات تنوع پذیری کالاها	وارداتی که برای صادرات انجام می‌شود	-۴٪	۱۰۳	۳٪	۲۶	۰٪	۵۹	۰٪	۷۰	۵۰٪	۴۸
	تغییرات در مقابل متقاضی		۹		۲۷		۳		۲۸		۵۷
	تنوع پذیری کالا		۱۲۵		۳۷		۸۹		۲۷		۱۲۲
	تغییر در گسترده‌گی کالا		۱۲۷		۳۹		۹۷		۴۸		۱۲۵
	تنوع پذیری بازار		۴۷		۲۵		۸۷		۲۳		۶۳
	تغییر در اندازه بازار		۴۷		۲۷		۸۵		۲۴		۶۴

Source: ITC calculations based on COMTRADE of UNSD
not percentage point

در امر مشارکت‌های خاص و سرمایه‌گذاری مشترک به فعالیت مشغول هستند. علاوه بر این، بسیاری از بانک‌های مهم جهانی در اتریش مشغول به کارند و با کمک بانک‌های اتریش نظام قدرتمند بانکی را ایجاد کرده‌اند.

در اتریش نسبتاً توسعه نیافته است و به علت وجود سیاست‌های عدم ریسک‌پذیری در خصوص اعطای وام موجب شده تا مشکلاتی در زمینه سرمایه‌گذاری و وجود انگیزه سفته بازی بوجود آید. البته هم اکنون در خصوص رفع این معضل برنامه‌هایی اتخاذ شده است. در سال‌های اخیر، بورس اوراق بهادار رشد بالایی داشته و در سال ۱۹۹۸ همکاری با بازار بورس فرانکفورت را آغاز کرده است. سهم بخش مالی با احتساب بیمه، از تولید ناخالص داخلی در سال ۹۸ بالغ بر ۷/۵ درصد بوده است که ۳/۶ درصد از نیروی کار را (حدود ۱۱۰ هزار نفر) پوشش داده است.

شرایط برای فعالیت موسسات خارجی در اتریش فراهم و دستیابی به بازار سرمایه این کشور بدون وجود هیچ قید و بندی میسر است. در ۳۱ دسامبر ۱۹۹۸ نرخ مبادله ۱۰۰ یورو به شیلینگ، به طور ثابت ۱۳/۷۶۰۳ گزارش شده که این ثبات قیمت موجب ترغیب سرمایه‌گذاران خارجی به فعالیت در این بخش می‌شود.

بانک‌های اتریش پهنه وسیعی از خدمات مالی و اعتباری را به متقاضیان ارائه می‌کنند. نظام بانکداری این کشور بسیار پیشرفته است که علاوه بر داشتن دفاتر مخصوص و شعب متعدد در کشورهای مختلف جهان و مراکز اصلی مالی دنیا به خصوص آمریکا، از روابط مالی و بانکی بین‌المللی برخوردار است. بانک‌های بزرگ و اصلی اتریش در مرکز و شرق اروپا فعالیت‌های متعددی را برعهده دارند و با داشتن شعب متعدد،

جدول (۱۲) - میزان (نرخ) بهره بانک‌های اتریش (درصد)

وامهای محلی		وامهای شخصی		اعتبارات بهره‌ای		وامهای تجاری						
تغییرات		متوسط		تغییرات		متوسط		تغییرات		متوسط		
به	از	به	از	به	از	به	از	به	از			
۷/۸۱	۵/۷۵	۶/۷۸	۱۰/۶۳	۶/۷۵	۸/۴۰	۷/۸۸	۳/۰۰	۴/۵۷	۹/۵۰	۵/۵۰	۷/۲۳	۱۹۹۶
۷/۵	۵/۰۰	۶/۲۵	۹/۲۵	۶/۵۰	۷/۸۵	۷/۵۰	۳/۰۰	۴/۳۳	۸/۵۰	۵/۲۵	۶/۶۶	۱۹۹۷
۷/۱۸	۵/۰۰	۶/۰۹	۹/۲۰	۶/۰۰	۷/۶۳	۷/۰۰	۳/۰۰	۴/۲۸	۸/۵۰	۴/۷۵	۶/۴۲	۱۹۹۸
۶/۰۹	۴/۲۵	۵/۱۷	۸/۵۰	۵/۰۰	۶/۵۱	۶/۷۵	۳/۰۰	۴/۵۳	۸/۱۳	۳/۷۵	۵/۶۴	۱۹۹۹
۷/۰۲	۴/۵۰	۶/۰۱	۹/۰۰	۵/۷۵	۷/۴۱	۷/۳۸	۳/۷۵	۵/۴۷	۸/۸۸	۴/۷۵	۶/۴۸	۲۰۰۰

Source: Nationalbank Annual Report, 1998/EIU

جدول (۱۳) - میزان سپرده بانکی اتریش

سپرده‌های شخصی		سپرده‌های پس‌انداز		سپرده‌های پس‌انداز (تا ۱۲ ماه)		سپرده‌های پس‌انداز بالای ۱۲ سال					
تغییرات		متوسط		تغییرات		متوسط		تغییرات		متوسط	
به	از	به	از	به	از	به	از	به	از		
۲/۰۰	۰/۱۳	۰/۵۲	۱/۷۰	۲/۲۵	۱/۵۰	۱/۷۰	۳/۱۴	۲/۲۵	۳/۵۶	۴/۲۵	۱۹۹۶
۱/۵۰	۰/۱۳	۰/۴۳	۱/۵۱	۱/۷۵	۱/۵۰	۱/۵۱	۲/۷۴	۲/۰۰	۳/۱۷	۳/۵۰	۱۹۹۷
۱/۲۸	۰/۲۵	۰/۴۳	۱/۴۲	۱/۵۰	۱/۰۰	۱/۴۲	۲/۶۵	۲/۲۵	۳/۰۶	۳/۲۸	۱۹۹۸
۱/۲۵	۰/۱۳	۰/۳۳	۰/۷۸	۱/۲۵	۰/۵۰	۰/۷۸	۲/۲۱	۱/۷۵	۲/۵۴	۳/۰۰	۱۹۹۹
۱/۰۰	۰/۱۳	۰/۳۱	۰/۶۸	۱/۷۵	۰/۵۰	۰/۶۸	۲/۷۱	۱/۸۸	۳/۰۸	۴/۰۰	۲۰۰۰

ماخذ: همان

جدول (۱۴) - کل دارایی مؤسسات مالی اتریش

(میلیون شیلینگ)

متوسط رشد سالانه طی این دوره	۱۹۹۸	۱۹۹۴	
۱۰/۸	۲۳۸۰۸۵۸	۱۵۷۷۱۲۲	بانک پس‌انداز Sparkessen
۲/۹	۱۶۲۲۷۱۰	۱۴۴۷۹۰۶	بانک سهام گروهی
۶/۶	۱۲۸۹۴۵۳	۹۹۷۹۳۴	بانک تجاری
۷/۳	۳۵۲۲۴۷	۲۶۵۹۷۱	بانک اعتباری صنعتی
۶/۸	۲۸۵۱۵۸	۲۱۹۹۵۵	بانک رهنی منطقه‌ای
۴/۰	۴۵۴۹۷۵	۳۸۸۶۰۰	بانک‌های صنعتی

ماخذ: همان

می‌شود. واردکنندگان می‌توانند برای یک بار مالیات اخذ شده توسط سازمان مالیات را، در مورد کالاهایی که برای اولین بار در خارج فروخته می‌شوند پس بگیرند. سرانجام مصرف‌کننده تجاری مسؤول پرداخت مالیات بر ارزش افزوده‌ای است که عموماً بالغ بر ۲۰ درصد تخمین زده می‌شود. برای محصولات غذایی این میزان تنها ۱۰ درصد است و نوشیدنی‌های الکلی به رده ۲۰ درصد نزول کرده‌اند.

میزان مالیات بر ارزش افزوده کالاهای وارداتی و مالیات بر ارزش افزوده پرداختی توسط مصرف‌کننده‌ها با هم یکسان است. مالیات بر ارزش افزوده، مالیات خالص بر معاملات است که تنها اثر خود را بر مصرف‌کننده نهایی می‌گذارد و هیچ تاثیری بر روی هزینه معاملات بین تجار ندارد.

درخواست اجازه نامه‌های وارداتی

اعضای اتحادیه اروپا و به خصوص اتریش، در هنگام ورود کالاهای مختلف به کشورشان بر لزوم داشتن اجازه‌نامه‌های وارداتی تأکید فراوان دارند. مهمترین کالاهایی که داشتن این اجازه‌نامه‌ها برایشان الزامی به نظر می‌رسد، تولیدات کشاورزی است. نوع محصولات کشورها نقش مهمی در نوع و اعتبار این اجازه‌نامه دارند. (مثلاً در مورد کفش‌های چینی سختگیری‌های خاص اعمال می‌شود). سهمیه وارداتی اتحادیه اروپا بر طبق اجازه‌نامه‌های وارداتی در زمینه تعدیل نیازها، طرح‌ریزی می‌شود. در نتیجه واردکنندگان اتریشی ملزم به رعایت قوانین تجاری و مطابقت اجازه‌نامه‌های وارداتی با دستورالعمل‌ها هستند. برای واردات محصولات کشاورزی احتیاج به اجازه‌نامه‌های مخصوصی است که برای اخذ آن می‌توان به آدرس زیر مراجعه کرد.

Agrar Market Austria (AMA)

Dresdner Strasse 70,

A-1201 Vienna

Tel: (431) 331 51-0

صدر اجازه‌نامه‌های وارداتی دیگر برعهده وزارت اقتصاد اتریش، به آدرس زیر، است:

Ministry of Economic Affairs

Landstrasser Hauptstrasse 55-57

A-1030 Vienna

Tel: (431) 711 02-0

کالاهای مختلف مربوط به کار مؤسسات اقتصادی، مختلف هستند. واردات سلاح‌های جنگی نیاز به داشتن اجازه‌نامه‌های انفرادی و خصوصی برای هر محموله دارد.

درخواست مقطعی کالاها

در مورد کالاهایی که به طور فصلی و با توجه به موقعیت‌های خاص ایجاد شده، تقاضا می‌شوند، هیچگونه تعرفه‌ای وجود ندارد. برای مثال برای کالاهایی که برای شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی وارد اتریش می‌شوند و همچنین برای کالاهایی که وارد اتریش شده و بعد از استعمال دوباره برگردانده می‌شوند (مثل بعضی از ماشین‌آلات) هر ماه با میزان سه درصد مشمول مالیات می‌شوند. این کالاها زمانی مشمول عوارض گمرک می‌گردند که به صورت دائمی به اتریش وارد می‌شوند.

ممنوعیت واردات

ممنوعیت ورود کالاها به اتریش از سیاست‌های بین‌المللی سرچشمه

اتریش در زمینه نظام مبادلات خارجی بسیار آزادانه عمل کرده است. در این کشور هیچگونه محدودیتی در زمینه پرداخت‌های برون مرزی چه به صورت تجارت خارجی یا سرمایه‌گذاری ثابت و یا معاملات دیگر وجود ندارد که البته کشورهای تحت پوشش اتحادیه اروپا از این قاعده مستثنی هستند. بر نظام بانکداری اتریش، وزارت دارایی و بانک ملی نظارت می‌کنند. ۵۰ درصد از سهام بانک ملی متعلق به دولت است؛ مابقی به اتحادیه‌های کارگری، سندیکاهای کارفرمایان و سایر بانک‌ها و شرکت‌هایی تحت نفوذ احزاب سوسیال دموکرات اتریش و مردم اتریش قرار دارد.

قوانین بانکداری در ژانویه سال ۱۹۹۴ تصویب شد و در حال حاضر از قوانین حاکم بر اتحادیه اروپا تبعیت می‌کند. مؤسسات بانکی، دامنه وسیعی از بانک‌های عمومی تا مؤسسات و مراکز خاص مالی را در برمی‌گیرند.

در اواخر سال ۱۹۹۸ تعداد ۹۹۱ بانک و ۴۵۷۶ شعبه آنها در اتریش مشغول به فعالیت بوده و تعداد ۱۶ بانک خارجی و ۱۲ شعبه آن در این کشور خدمات اعتباری و مالی را ارائه می‌کردند. فعالیت تجاری این بانک‌ها به علت کم بودن تعدادشان محدود بوده است.

تعداد بانک‌های اتریشی که در خارج از کشور فعالیت می‌کنند از ۱۰ بانک در سال ۱۹۹۲ به ۲۴ بانک در سال ۱۹۹۷ و به ۲۰ بانک در سال ۱۹۹۸ رسیده است. بیشتر این بانک‌ها در اروپای شرقی مستقر هستند.

از نظر مالی، بانک‌های اتریش معاملات صادراتی و سرمایه‌گذاری را در سرتاسر اروپای شرقی و مرکزی پشتیبانی می‌کنند و این پشتیبانی چه به صورت مساعده و چه به صورت برگه‌های اعتبارنامه و یا ضمانت‌نامه‌های بانکی است. دولت فدرال اتریش در این زمینه نه طرفدار سیاست تجارت متقابل است و نه اجرای قوانین خاص.

۴. قوانین و مقررات

موانع تجاری، تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای

زمانی که اتریش (اول ژانویه سال ۱۹۹۵) به عضویت اتحادیه اروپا درآمد، مجبور شد حدود دو سوم از تعرفه‌های موجود را تغییر دهد و در حیطه یک سوم باقیمانده شروع به فعالیت کند و آن را گسترش دهد. بیش از نیمی از تمام محصولات تولید شده کشورهای غیرعضو اتحادیه اروپا بدون وجود هیچ تعرفه‌ای وارد اتریش می‌شوند. متوسط سطح تعرفه‌های اتحادیه اروپا برای کالاهای ساخته شده نسبتاً پایین است (حدود ۳/۵ درصد)؛ اما بعضی از کالاها دارای ضریب مالیاتی بالایی هستند. برای مثال، مسافران اتومبیل و یا ماشین‌های دولتی موظف به پرداخت مالیات ۱۰ درصدی هستند؛ اما مثلاً میزان پرداختی برای کفش ممکن است به بالای ۱۸ درصد هم برسد. بعضی از کالاها دارای سهمیه تعرفه‌ای هستند که بعد از ورود، مقدار مشخصی از آن‌ها به اتحادیه اروپا با میزان مالیات پایین و یا حتی صفر، می‌توانند نرخ را افزایش دهند. این کالاها، کالاهایی هستند که مقدار مشخصی از آنها برای فعالیت‌های کشورهای عضو اتحادیه مفید است. مثل مواد خام و قطعات که ورود بیش از اندازه آن‌ها قابل توجه است. مهمترین سهمیه تعرفه برای کالاهای ساخته شده بر روی کالاهای شیمیایی و الکترونیکی بسته می‌شود.

مالیات‌های اخذ شده بر کالاهای وارداتی

در زمان تحویل کالا به اتریش مالیات بر ارزش افزوده آنها وضع می‌شود که این میزان با توجه به منطقه مصرفی متغیر است. مالیات بر ارزش افزوده کالاهای وارداتی، بر طبق ارزش مصرفی واردات اخذ

جدول (۱۵) - مهمترین شرکای تجاری اتریش در سال‌های ۹۸-۱۹۹۴

(میلیارد شیلینگ)

۱۹۹۸	۱۹۹۷	۱۹۹۶	۱۹۹۵	۱۹۹۴	صادرات به:
۲۷۸/۶	۲۵۰/۹	۲۲۹/۰	۲۲۲/۵	۱۹۵/۳	آلمان
(۳۵/۹)	(۳۵/۱)	(۳۷/۴)	(۳۸/۴)	(۳۸/۱) ^۱	
۶۶/۶	۵۹/۳	۵۱/۰	۵۱/۳	۴۱/۶	ایتالیا
(۸/۶)	(۸/۳)	(۸/۳)	(۸/۸)	(۸/۱)	
۴۶/۰	۳۴/۸	۳۰/۳	۳۱/۵	۳۲/۶	سوئیس
(۵/۹)	(۴/۹)	(۵/۴)	(۵/۸)	(۶/۴)	
۳۸/۳	۳۵/۰	۲۴/۳	۲۱/۱	۲۰/۰	مجارستان
(۴/۹)	(۴/۹)	(۴/۰)	(۳/۶)	(۳/۹۱)	
۳۴/۸	۲۹/۵	۲۶/۲	۲۵/۸	۲۳/۳	فرانسه
(۴/۵)	(۴/۱)	(۴/۳)	(۴/۴)	(۴/۵)	
۳۲/۵	۲۹/۶	۲۱/۶	۱۹/۲	۱۶/۲	انگلستان
(۴/۲)	(۴/۱)	(۳/۵)	(۳/۳)	(۳/۲)	
۳۱/۴	۲۶/۲	۱۹/۵	۱۷/۲	۱۷/۸	امریکا
(۴/۰)	(۳/۷)	(۳/۲)	(۳/۰)	(۳/۵)	
۲۱/۸	۲۱/۰	۱۷/۸	۱۵/۹	۱۳/۴	جمهوری چک
(۲/۸)	(۲/۹)	(۲/۹)	(۲/۷)	(۲/۶)	
۲۰/۹	۱۶/۱	۱۳/۶	۱۲/۲	۱۱/۰	اسپانیا
(۲/۷)	(۲/۳)	(۲/۲)	(۲/۱)	(۲/۱)	
۱۸/۷	۱۹/۳	۱۵/۸	۱۶/۶	۱۵/۳	هلند
(۲/۴)	(۲/۷)	(۲/۶)	(۲/۹)	(۳/۰)	
۱۳/۸	۱۲/۳	۱۱/۸	۱۰/۸	۹/۷	بلژیک - لوکزامبورگ
(۱/۸)	(۱/۷)	(۱/۹)	(۱/۹)	(۱/۹)	
۷۷۴/۵	۷۱۵/۰	۶۱۲/۲	۵۸۰/۰	۵۱۲/۵	کل صادرات اتریش

ادامه جدول (۱۵)

۱۹۹۸	۱۹۹۷	۱۹۹۶	۱۹۹۵	۱۹۹۴	واردات از:
					صادرات به:
۳۵۱/۹	۳۲۹/۳	۳۰۵/۶	۲۹۱/۲	۲۵۱/۸	آلمان
(۴۱/۸)	(۴۱/۷)	(۴۲/۹)	(۴۳/۶)	(۴۰/۰)	
۶۷/۵	۶۶/۸	۶۲/۷	۵۸/۵	۵۵/۵	ایتالیا
(۸/۰)	(۸/۵)	(۸/۸)	(۸/۸)	(۸/۸)	
۴۱/۳	۳۷/۰	۳۴/۲	۳۲/۸	۲۹/۶	فرانسه
(۴/۹)	(۴/۷)	(۴/۸)	(۴/۹)	(۴/۷)	
۴۰/۶	۴۲/۳	۳۱/۸	۲۸/۳	۲۷/۵	امریکا
(۴/۸)	(۵/۴)	(۴/۵)	(۴/۲)	(۴/۴)	
۲۹/۱	۲۶/۳	۲۴/۹	۲۵/۶	۲۵/۶	سوئیس
(۳/۵)	(۳/۳)	(۳/۵)	(۳/۸)	(۴/۱)	
۲۹/۰	۲۶/۲	۲۲/۹	۲۲/۹	۱۹/۰	هلند
(۳/۴)	(۳/۳)	(۳/۲)	(۳/۴)	(۳/۰)	
۲۷/۶	۲۴/۴	۱۹/۲	۱۲/۶	۱۲/۸	مجارستان
(۳/۳)	(۳/۱)	(۲/۷)	(۱/۹)	(۲/۰)	
۲۵/۷	۲۴/۱	۲۱/۵	۱۹/۸	۱۸/۲	انگلستان
(۳/۰)	(۳/۰)	(۳/۰)	(۳/۰)	(۲/۹)	
۲۰/۲	۱۹/۰	۱۶/۳	۱۷/۹	۱۸/۲	بسلژیک - لوکزامبورگ
(۲/۴)	(۲/۴)	(۲/۳)	(۲/۷)	(۲/۹)	
۱۹/۹	۱۷/۶	۱۴/۴	۱۲/۶	۱۱/۳	جمهوری چک
(۲/۴)	(۲/۲)	(۲/۰)	(۱/۹)	(۱/۸)	
۱۹/۷	۱۷/۳	۱۷/۲	۱۶/۵	۲۶/۹	ژاپن
(۲/۳)	(۲/۲)	(۲/۴)	(۲/۵)	(۴/۳)	
					کل واردات اتریش
۸۴۲/۱	۷۹۰/۳	۷۱۲/۸	۶۶۸	۶۲۸/۹	

۱- اعداد داخل پرانتز به درصد بیان شده‌اند.

Source: Osterreichisches Statistisches Zentralamt, Statistisches Jahrbuch, 1997; Statistische Vbersichten, 1998; Nationalbank, Statistisches monatsheft; WIFC, wirtschaftsdaten; Wirtschaftskammer Osterreichs, Aussenhandelsergebnisse 1998, June 1999.

جدول (۱۶) - نوع و ارزش واردات ایران از اتریش طی سال‌های ۷۸-۱۳۷۵

(دلار)

کد تعرفه	نام محصول وارداتی	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵
۲۹۴۱/۱۰	پنی سیلین‌ها و مشتقات آنها دارای ساختمان اسید پنی سیلینیک و املاح این محصولات	۸۷۴۳۸۵۵	۲۰۴۶۸۶۸۶	۱۴۸۴۳۶۰۴	۱۱۸۷۰۵۲۲
۲۹۴۱/۵۰	اریترومایسین (آنتی‌بیوتیکها)، مشتقات آنها و املاح این محصولات	-	۳۶۹۲۹۴۱	۲۳۴۰۶۰۵	۴۶۳۸۶۰
۳۲۰۸/۹۰	رنگ‌ها (Paints) و ورنی‌ها براساس پلیمرهای سینتتیک یا پلیمرهای اصلاح شیمیایی	۳۲۳۷۰۲۲	۲۰۴۷۷۶۹	۲۴۸۰۸۷۳۳	۱۵۴۵۸۶۸
۳۲۰۹/۹۰	رنگها (Paints) و ورنی‌ها براساس پلیمرهای سینتتیک یا پلیمرهای اصلاح شیمیایی	۵۶۲۷۶۰۶	۷۲۹۸۳۶۸	-	۳۷۵۱۵۸۸
۳۸۱۶/۰۰	سیمان نسوز - ملاط نسوز - بتون‌های نسوز و ترکیبات همانند نسوز	۳۵۷۲۰۴۸	۵۶۹۴۵۵۲	۵۷۲۷۶۳۷	۳۵۷۲۰۴۸
۳۸۰۸/۹۰	ضد جوندگان - محصولات همانند گندزداها - عرضه شده به شکلهای بسته‌بندی‌های خرده‌فروشی یا بصورت فزاورده	۸۸۶۶۹۵۸	-	-	۲۸۷۸۷۹۰
۴۸۰۲/۵۲	مواردی که برای چاپ یا سایر مقاصد گرافیکی استفاده می‌شود و کاغذ و مقوا برای تهیه کارت یا نوار پانچ - تشکیل رول یاور	-	-	۳۵۷۳۴۲۱	۸۶۹۵۹۵
۴۸۱۴۰/۹۹	کاغذ و مقوا - اندود شده در یک یا دو سطح با کائولن (خاک چینی)	۱۴۱۶۴۹۹۴	۱۱۲۶۴۶۲۲	۱۴۲۳۲۶۴۲	۱۴۲۳۳۶۴۲
۵۵۰۲/۰۰	دسته الیاف از رشته‌های مصنوعی	۷۴۸۷۶۹۵	۲۱۳۲۰۲۰	-	۲۳۷۰۵۶۱
۵۵۰۴/۱۰	الیاف مصنوعی غیر یکسره حل‌جی نشده و شانه نزده یا به نحو دیگر برای نخ‌ریسی عمل آورده نشده باشند از ویسکوز	۲۲۲۱۱۰۰	-	-	۶۳۹۲۷۷
۶۹۰۲/۱۰	آجر... چهارگوش - محصولات ساختمانی - سرامیک	-	۲۱۲۷۹۹۰	۴۴۱۴۴۸۸	۲۴۶۷۷۷۷
۷۳۰۲/۱۰	ریل راه آهن یا تراموای از چدن، آهن یا فولاد	۲۹۶۱۱۰۲۱	-	۱۱۲۸۵۶۵۶	۳۵۶۱۹۲۸
۷۳۰۷/۹۹	لوازم و اتصالات لوله کشی - مهره - ماسوره - از چدن، آهن یا فولاد	-	-	۴۴۵۲۳۳۰	۲۹۲۶۸۴

کد تعرفه	نام محصول وارداتی	۱۳۷۵	۱۳۷۶	۱۳۷۷	۱۳۷۸
۸۴۰۶/۹۰	اجزاء و قطعات دستگاه‌های (توربین برای به حرکت درآوردن وسایط نقلیه - توربین‌های بخار آب)	۱۸۶۵۲۲۸	-	۳۳۱۱۳۲۸	۲۴/۵۴۲/۲۹۹
۸۴۰۹/۹۹	اجزاء و قطعات موتورهای پیستونی درون سوز تراکمی احتراقی (موتورهای دیزل یا نیمه دیزل)	۱۳۲۳۶۸۰	۲۵۰۷۸۶۸	-	-
۸۴۰۶/۱۹	توربین‌های بخار آب و سایر توربین‌های بخار غیراز توربین‌ها برای حرکت درآوردن وسایط نقلیه	۸۹۴۰۳	۴۵۸۲۲۶۵	-	-
۸۴۲۱/۳۹	ماشین آلات و دستگاه‌ها برای از صافی گذراندن و تصفیه کردن گازها	۱۴۷۰۹۳	۲۷۵۷۵۰۱	-	-
۸۵۲۹/۹۰	اجزاء و قطعاتی که معلوم باشند منحصرآ با دوربین تلویزیون - گیرنده‌های تلویزیونی (مانیتورهای ویدئویی)	۱۴۳۵۰۲۸	-	۱۸۳۶۴۲۰	۲/۸۴۶/۷۷۶
۸۵۴۱/۱۰	دیودها غیراز دیودهای حساس در برابر نور و دیودهای ساطع نور - ترانزیستورها	۳۳۳۴۱۴۱	۴۳۵۱۵۲۱	۲۰۱۳۴۰۷	۲/۷۹۱/۵۰۹
۹۰۲۷/۸۰	آلات و دستگاه‌هایی برای تجزیه فیزیکی یا شیمیایی.....	۱۱۹۹۰۷۰	۲۸۰۰۲۷۵	-	-
۷۳۰۲/۳۰	سوزن و سایر قطعات تقاطعی راه آهن از آهن یا از فولاد	-	۴۸۰۱۱۲۲	۱۸۸۲۵۲۵۳	۲/۷۲۲/۶۲۱
۳۳۰۲/۹۰	مخلوط‌های مواد معطر و مخلوط‌ها براساس یک یا چند ماده از این مواد از نوع مورد مصرف در صنایع غذایی	-	۶۱۶۴۵۰	۲۷۶۸۹۵۵	۲/۳۴۳/۰۸۴
۸۴۵۹/۲۹	ماشین‌های سوراخ کردن با برداشتن فلز.	-	-	۱۵۲۷۲۹۳	۲/۷۷۰/۰۹۲
۸۴۴۴/۰۰	ماشین‌های الکترونیک، کتیش یا برش مواد نحی سنتتیک یا مصنوعی....	-	۳۹۰۵۶۵۸	۲۷۹۰۱۴۱	-
۸۴۱۰/۱۳	توربین‌ها و چرخ‌های هیدرولیک با قدرت بیشتر از ۱۰ مگاوات	-	۱۲۳۰۸۹۶	۸۰۴۵۱۵۷	-

ماخذ: گمرک، سالنامه آمار بازرگانی خارجی، سال‌های مختلف

کنترل‌های صادراتی

اتریش عضو گروه‌های مختلف جهانی است، مثل گروه استرالیا، انرژی اتمی و... در نتیجه صادرات کالاهای بیولوژیکی، هسته‌ای و شیمیایی باید زیر نظر اتحادیه اروپا و با توافق اتحادیه وابسته مورد نظر، انجام گیرد. قوانین ذکر شده در آیین‌نامه‌های هر گروه به طور کامل شرایط صادرات را برای کشورهای عضو مشخص می‌کند که باید فعالیت در چهارچوب آن انجام گیرد.

در مورد کالاهای تحریم شده بر طبق قوانین وضع شده توسط اتحادیه

می‌گیرد. وضع ورود آن‌ها بر طبق تحریم و تشویق سیاسی متغیر است؛ اما به طور کلی می‌توان از کالاهایی که آرامش عمومی را مختل کرده، به محیط زیست صدمه وارد می‌کنند و برای وجود حیوانات و گیاهان مضر هستند، نام برد. حفاظت ملی از جمله اهدافی است که دولت مردان سعی در تحقق آن دارند. حفاظت از فرهنگ، هنر، محیط زیست، استقلال ملی همگی باعث می‌شوند تا ورود کالاهایی مثل ضایعات هسته‌ای، مواد مخدر، داروها، سلاح‌های جنگی، عتیقه‌جات و غیره به این کشور ممنوع باشند.

جدول (۱۷) - مقدار، ارزش و درصد ارزش واردات ایران بر حسب کشورهای مبدأ
به ترتیب ارزش (سال ۱۳۷۸)

نام کشور	وزن (هزارتن)	ارزش (میلیارد ریال)	درصد ارزش
آلمان	۹۴۰	۲۴۲۵	۱۰/۸۹۸
ایتالیا	۱۳۴	۱۵۸۰	۷/۱۰۷
امارات متحده عربی	۵۹۰	۱۳۴۵	۶/۰۶۰
کره جنوبی	۲۸۸	۱۲۴۲	۶/۵۸۱
فرانسه	۱۷۴۵	۱۲۰۳	۵/۴۰۴
برزیل	۲۳۴۸	۱۱۹۶	۵/۳۷۲
چین	۸۸۱	۱۰۷۶	۴/۸۳۵
بلژیک	۴۰۱	۱۰۴۵	۴/۷۱۱
ژاپن	۲۰۹	۱۰۳۵	۴/۶۵۴
روسیه	۱۳۸۴	۹۳۰	۴/۱۹۱
اتریش	۱۶۹	۵۲۶	۲/۳۹۵

ماخذ: گمرک، سالنامه آمار بازرگانی، ۱۳۷۸

اروپا، احتیاج به اجازه نامه های رسمی وزارت اقتصاد اتریش است که با توجه به منطقه تحریم شده وضع می شود. آدرس زیر، اطلاعات بیشتری را در این زمینه در اختیار قرار می دهد:

Dr. Helmut Krehlik
Austrian Ministry of Economics and labor
Landstrasse Itauptstrasse 55-59
1030 Vienna, Austria
Tel: (431)711 02 345
Fax: (431) 715 83 47

استانداردها

اتریش توافقنامه «سازمان تجارت جهانی» را مبنی بر قبول استانداردهای آن پذیرفته است. به عنوان یکی از اعضای اتحادیه اروپا، اتریش ملزم به اتخاذ استانداردهای اروپایی نیز است. این استانداردها ممکن است در هم ادغام شده و یا هر کدام به تنهایی سیر تحول خود را بگذرانند. در زمانی که معیارهای اروپایی در باب مساله ای وجود نداشته باشند، استانداردهای ملی به کار می روند. استانداردهای ملی اتریش را سازمان استاندارد تهیه و اجرا می کند. تنها یک سازمان خصوصی و غیرانتفاعی که پارلمان اتریش آن را در سال ۱۹۷۱ ثبت کرده، وظیفه تأیید و رد کالاها و موارد دیگر را در خصوص استانداردهای رسمی به عهده دارد. سازمان استاندارد اتریش همچنین می تواند استانداردهای غیردولتی را نیز تهیه و اجرا کند. آدرس زیر اطلاعات جامعی را در این

جدول (۱۸) - نوع و ارزش صادرات ایران به اتریش طی سال‌های ۷۸-۱۳۷۵

کد تعرفه	نام محصولات صادراتی	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	سال ۷۵ (دلار)
۰۵۰۴/۰۰	روده - شکمبه حیوانات، کامل یا قطعه قطعه شده	۲۵/۴۱۴	۲۸۶۰۴	۱۳۵۰۱	۲۲۶۹
۰۸۰۲/۵۰	پسته، تازه یا خشک حتی پوست کنده	۱/۰۶۲/۴۱۳	۹۳۱۱۵۳	۱۰۶۴۴۶۵	۱۱۴۶۰۶۴۳
۰۸۰۴/۱۰	خرمای تازه یا خشک کرده	۳۹/۵۱۱	۴۳۴۰۷	۱۱۸۰۸	۴۱۵۹۱
۰۸۰۴/۲۰	انجیر، تازه یا خشک کرده	-	۴۳۰۳	-	۸۰۴
۰۸۰۲/۳۲	گردوی معمولی - تازه یا خشک - بدون پوست	-	-	۲۱۴۲۰	۴۴۰
۰۸۰۶/۲۰	انگور، خشک کرده	۴۲۲/۳۳۹	۶۸۸۸۲۵	۱۵۶۹۵۸	۳۵۶۷۹۰
۰۸۰۹/۲۰	گیلاس و آلبالوی تازه	-	۳۸۲۸	-	۲۳۲۹
۱۷۰۴/۹۰	شیرینی (همچنین شکلات...) - بدون کاکائو بغیر از آدامس	-	۴۹۹۲	-	۲۶۴۶
۲۰۰۹/۸۰	آب هریک از میوه‌ها یا سبزیجات، تخمیر نشده بدون افزودن الکل یا بدون افزودن قند	۲۸۰/۶۲۳	۱۰۳۴۹۹	۳۲۷۰۶۸	۳۹۶۵۶
۲۰۰۹/۷۰	آب سیب، تخمیر نشده - بدون افزودن الکل یا بدون افزودن قند	۷۸۸/۶۸۳	۱۳۰۳۸۹	۱۵۶۴۱	۶۷۰۹۵
۴۲۰۳/۱۰	لباس از چرم طبیعی یا از چرم دوبار ساخته شده	۳۸/۶۵۹	۶۸۴۲	-	۵۴۰۴
۴۴۲۰/۹۰	چوب خاتم کاری شده و چوب منبت کاری شده، جعبه و قوطی و قاب برای زیورآلات، کارد و چنگال	-	-	۱۰۵۴۹	۳۰۷۲
۴۴۰۳/۹۹	چوب خام حتی پوست آن	-	-	۱۱۱۰۱	۴۳۵۸۸
۵۷۰۲/۱۰	گلیم - شرمان یا سوماک - کارامانی یا فرش‌های دست باف	۶۵/۷۸۳	۴۶۸۷۰	۸۵۳۵۰	۱۵۰۳۹۵
۶۸۰۲/۲۱	سنگ مرمر - تراورتن، رخام، و اشیاء ساخته شده از این سنگ‌ها که فقط بریده یا اره شده	۲۷/۰۹۸	-	۴۸۴۶	۴۵۷۸
۶۹۱۴/۹۰	اشیاء از سرامیک غیر از اشیاء (ساخته شده از چینی)	-	-	۴۶۰۲	۲۵۲۴
۹۴۰۳/۶۰	مبلهای چوبی	۱۷/۸۴۵	۸۲۷۷	۶۹۴۲	۵۱۴۶
۹۴۰۴/۹۰	اسباب تاختخواب و اشیاء همانند (مثلاً) روپایی- لحاف پر- عسلی- بالش)	۱۵۶/۵۳۳	-	-	۱۴۶

ادامه جدول (۱۸)

کد تعرفه	نام محصولات صادراتی	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵
۵۷۰۱/۱۰	فروش و سایر کفپوش‌های نخی، از پشم یا از موی نرم (کرک) حیوان یا گره باف	۷/۶۱۷/۵۲۸	۱۰۳۹۷۵۱۲	۱۰۰۷۵۳۹۳	-
۶۳۰۲/۳۱	شستنی‌های رختخواب از پنبه (به استثنای چاپ شده - کشباف یا قلاب باف)	۶۳۱/۴۱۴	۱۲۸۴۹۲۲	-	-
۲۶۱۳/۹۰	سنگ مولیبدن و کنسانتره‌های آن (با استثنای تفته شده)	۹۶/۰۰۰	۱۷۰۰۰۰	-	-
۷۳۰۵/۹۰	لوله از آهن یا از فولاد، پرچ شده	۱۴/۵۹۰	۱۰۳۸۵۶	۱۷۵۰۰	-
۶۳۰۲/۲۱	شستنی‌های رختخواب، چاپ شده از پنبه	۲۳/۵۷۵	۷۸۰۴۵	-	-
۰۸۱۳/۱۰	زردآلو - خشک کرده	۱۵/۰۰	۳۵۵۵۰	-	-
۰۳۰۶/۱۱	خرچنگ صخره‌ای و سایر خرچنگ‌های دریایی آب شیرین یا خاردار یا یخزده	۲۸/۱۶۰	۹۲۸۰	-	-
۶۱۱۰/۹۰	پیراهن یقه اسکی - پولیور - جلیقه و همانند کشباف از سایر مواد نخی	۱۶/۶۳۵	۶۴۰۶	-	-

ماخذ: گمرک، سالنامه آمار بازرگانی خارجی، سال‌های مختلف

U.S. Department of Commerce

Washington D.C. 20230

Tel: (202) 482 5832

Fax: (202) 482 2155

2)I

Bundministerium Fuer Wirtschaftliche Angelegenheiten

(Austrian Federal Economic Ministry)

Abteiloung 1/5

Stubenring 1

A-1011 Vienna, Austria

Tel: (431) 711 00 54-52

Fax: (431) 713 79 95

ژئوشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
ژئوشکاه علوم انسانی

Oesterreichisches Normungsinstitut (ON)

(Austrian Bureau of Standards)

Heincstrasse 38, Postfach 130

A-1021 Vienna, Austria

Tel: (431) 213 00 613

Fax: (431) 213 00 650

سازمان استاندارد اتریش معیارهای ارزیابی را در زمینه‌های مختلف تهیه کرده‌است، مانند: سنگ معدن و آهن، وسایل مهندسی مکانیک، ساختمان سازی، تجهیزات پزشکی، صنایع غیرآهنی، صنایع پتروشیمی، محصولات شیمیایی غذا، محیط زیست و ...
برای اطلاعات بیشتر در زمینه استانداردهای (EU) و موانع تجارت تکنولوژیکی می‌توانید از دو آدرس زیر بهره‌بردار شوید:

1) (CE)

Single Internal Market Information Service

Office of European Community Affairs

Room H 3036

International Trade Administration

۵ - تجارت خارجی

رابطه اتریش با کشورهای جهان بر مبنای معاملات نقدی و یا به صورت قراردادهای مختلف که بین دو کشور منعقد می‌شود، است. این کشور با آسیا، آفریقا، اروپا و آمریکا دارای روابط بازرگانی است و یکی از کشورهای فعال در "اتحادیه تجارت آزاد اروپا" (EFTA) است؛ از سال ۱۹۹۲ نیز به عضویت در بازار مشترک اروپا (EC) درآمده است.

مهمترین شریک تجاری اتریش، کشور آلمان و بعد از آن کشور ایتالیا است.

جدول (۱۵) مهمترین شرکای تجاری اتریش را در فاصله زمانی ۹۸-۱۹۹۴ نشان می‌دهد؛ همانگونه که مشاهده می‌شود سهم بیشتر صادرات و واردات اتریش به کشور آلمان تعلق گرفته است که ایتالیا بعد از آن به مراتب سهم کمتری را دارد (به ترتیب با سهم ۳۵/۹ درصد و ۸/۶ درصد مربوط به صادرات در سال ۱۹۹۸).

صادرات

الف. صادرات کشور اتریش

در زمینه صادرات، اتریش جزو آن دسته از کشورهای عضو اتحادیه اروپا است که بیشتر تولیدات آن، کالاهای صنعتی نیمه ساخته است؛ یعنی همانند کشور آلمان تولیدکننده کالای صنعتی ساخته شده، نیست. این کشور صنعت اتومبیل سازی ندارد؛ اما قطعاتی از اتومبیل را می‌سازد و کارخانه‌های فراوانی در این زمینه دارد. در بخش صادرات صنایع اتریش، می‌توان به صنایع ماشین سازی، فولادسازی، صنایع فلزی و مکانیکی، صنایع برقی، صنایع ریخته‌گری، صنایع پوست و چرم و صنایع پتروشیمی اشاره نمود.

اتریش در زمینه تولید انرژی و صادرات آن نیز از کشورهای پیشرو در اروپا است و به علت جاری بودن رودخانه‌های بزرگ در این کشور و پیشرفت صنعت سدسازی از کشورهای مهم در تولید برق و صادرات آن است. همچنین با داشتن واحدهای عظیم نیروگاههای برق، بیش از مصرف داخلی برق تولید نموده و مازاد آن را به خارج از کشور صادر می‌کند.

بخش دیگری از صادرات اتریش را محصولات کشاورزی تشکیل می‌دهند. شایان ذکر است که اتریش در بسیاری از محصولات کشاورزی خودکفاست و در بعضی چون گندم و شکر با مازاد تولید مواجه است و آن را صادر می‌کند. اتریش علاوه بر کشاورزی در بخش دامپروری و جنگلداری نیز فعالیت دارد و از جمله کشورهایی است که در تولید مواد پروتئینی و لبنی پیشرفت زیادی نموده و می‌تواند مقدار قابل توجهی از نیازهای داخلی را تأمین نماید و صادراتی نیز به خارج داشته باشد.

اتریش از جمله کشورهایی است که از نظر مواد معدنی نسبتاً غنی است. این کشور از معدنی چون آهن، ذخایر نفت، ذغال سنگ، منیزیم، سرب و سایر فلزات ارزشمند بهره‌برداري کرده و پس از تأمین نیازهای داخلی مازاد آنها را به دیگر کشورهای اروپایی صادر می‌کند. وجود این معادن باعث ایجاد صنایع مختلف در اتریش شده است. لازم به توضیح است که صادرات اتریش به کشورهای عضو اوپک در حال رکود قرار دارد.

ب. صادرات اتریش به ایران

ب.۱. واردات ایران

مطابق آمار سال ۱۳۷۸ مبداء واردات به ایران، ۱۱۰ کشور جهان بوده است که کشورهای واقع در قاره اروپا با صادرات ۶/۵ میلیارد دلار کالا به ایران با برخورداري از سهمی معادل ۵۱/۳ درصد کل ارزش واردات به ایران، بالاترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. پس از قاره اروپا، قاره آسیا با ۳۱/۸۵ درصد، قاره آمریکا با ۱۲/۷ درصد، قاره اقیانوسیه با ۲/۶ درصد، قاره آفریقا با ۱/۶ درصد سهم از کل ارزش واردات کشور در رده‌های دوم تا پنجم قرار دارند. مقایسه سهم‌های مذکور با سهم آنها

در سال ۱۳۷۷ گویای این واقعیت است که سهم کشورهای واقع در قاره‌های اروپا، آفریقا و اقیانوسیه در تأمین ارزش کل واردات کشور در سال ۱۳۷۸ دچار کاهش و سهم قاره‌های آسیا و آمریکا افزایش یافته است.

عناوین ده قلم از کد تعرفه‌ای کالاهای وارداتی که دارای بیشترین سهم از مجموع ارزش واردات سال ۱۳۷۸ هستند به ترتیب اهمیت عبارت‌اند از: «گندم سخت» با ۶/۳ درصد به ارزش ۸۰۱/۳ میلیون دلار، «اجزاء و قطعات وسایط نقلیه» با ۳/۳۶ درصد به ارزش ۴۲۶ میلیون دلار، «روغن خام سویا» با ۳/۲ درصد، به ارزش ۴۰۶/۸ میلیون دلار، «اجزاء و قطعات توربین‌های بخار» با ۲/۶۲ درصد، به ارزش ۳۳۲/۶ میلیون دلار، «برنج سفید شده» با ۲/۵۷ درصد به ارزش ۳۲۵/۸ میلیون دلار، «شکر خام» با ۲/۲ درصد، به ارزش ۲۷۶ میلیون دلار «ماشینهای نورد گرم و ماشینهای نورد» با ۱/۷ درصد به ارزش ۲/۸ میلیون دلار، قطعات شمش‌ریزی، با ۱/۶ درصد، به ارزش ۲۱۲/۶ میلیون دلار، «ذرت» با ۱/۱ درصد، به ارزش ۱۳۸ میلیون دلار و با محصولات تخت نورد شده از آهن یا فولاد» با ۰/۹۹۸ درصد به ارزش ۱۲۶/۶ میلیون دلار؛ این کالاها در مجموع سهم واردات و تعرفه مذکور به حدود ۲۵۸ درصد از ارزش کل واردات کشور را در سال ۱۳۷۸ به خود اختصاص داده‌اند.

ب. واردات ایران از اتریش

با توجه به جدول (۱۶) اطلاعات کاملی در رابطه با نوع محصولات وارداتی ایران از اتریش و ارزش آن در دسترس قرار می‌گیرد. همانطور که دیده می‌شود صدور فنون و تاسیسات راه آهن همانند ریل سوزن و همچنین مشارکت اتریش در طرح‌های سدسازی و راه‌سازی و صادرات قطعات و صنایع الکترونیکی و حتی رایانه‌ای بخش عمده صادرات اتریش به ایران را در برمی‌گیرند.

جدول (۱۷) مقدار، ارزش و درصد ارزش واردات بر حسب کشورهای مبدأ به ترتیب ارزش را در سال ۱۳۷۸ نشان می‌دهد. طبق این جدول نام ده شریک مهم تجاری ایران به اضافه اتریش ذکر شده‌است که طبق رده‌بندی انجام شده رتبه پانزدهم را به واردات از آن کشور (اتریش) اختصاص می‌دهد. بر این اساس اتریش با صادر نمودن ۵۲۶ میلیارد ریال کالا به ایران و با سهمی معادل ۲/۳۹۵ درصد کل واردات ایران، بعد از ده کشور اول جدول قرار گرفته است.

در این مقایسه آلمان با سهم ۱۰/۸۹۸٪، ایتالیا با سهم ۷/۱۰۷ درصد و امارات متحده عربی با سهم ۶/۰۶۰ درصدی خود سه کشور اول در امر صادرات به ایران هستند.

واردات

الف) واردات کشور اتریش

محصولات وارداتی اتریش بیشتر ماشین‌آلات، اتومبیل‌های حمل و نقل و محصولات مصرفی و همچنین واردات مواد سوختی و انرژی‌زا است.

ب) واردات اتریش از ایران

ب.۱) صادرات ایران

طبق آمار سال ۱۳۷۸، مقاصد صادرات کالاهای غیرنفتی ایران ۱۵۸ کشور جهان بوده است که کشورهای واقع در قاره آسیا با واردات ۱/۹ میلیارد دلاری کالای غیرنفتی از ایران که معادل ۵۶/۸ درصد ارزش صادرات کالاهای این دوره است، بیشترین سهم ارزشی را در بین ۵ قاره جهان، به خود اختصاص داده که نسبت به ارزش صادرات ایران به این قاره در سال ۱۳۷۷ حدود ۱۰/۴ درصد افزایش داشته است. پس از قاره آسیا، قاره اروپا با ۳۶/۹ درصد، آمریکا با ۴ درصد، آفریقا با ۱/۸۳ درصد و قاره اقیانوسیه با ۰/۳۸ درصد سهم از کل ارزش صادرات غیرنفتی ایران در رده‌های دوم تا پنجم قرار دارند. به این ترتیب، سهم قاره‌های جهان از مجموع ارزش صادرات ایران در مقایسه با سال ۱۳۷۷ بدین نحو تغییر یافته است که سهم قاره‌های اروپا و آسیا به ترتیب ۲/۲ درصد و ۰/۱ درصد با کاهش سهم و در عوض سهم قاره‌های آمریکا و آفریقا و اقیانوسیه به ترتیب ۱/۶۳ درصد، ۰/۵۳ درصد و ۰/۰۸ درصد افزایش سهم داشته‌اند.

عناوین ۱۰ قلم از تعرفه کالاهای صادراتی که دارای بیشترین سهم از مجموع ارزش صادرات غیرنفتی سال ۱۳۷۸ می‌باشند، شامل: «فرش دستباف» با ۲۰/۵۶ درصد به ارزش ۶۹۱/۲ میلیون دلار «روغنهای حاصل از مواد قیری» با ۱۱/۳ درصد به ارزش ۳۷۸/۷ میلیون دلار، «پسته و مغز پسته» با ۹/۳۷ درصد به ارزش ۳۱۵/۱ میلیون دلار، محصولات نیمه تمام از آهن یا فولاد» با ۲/۵۵ درصد به ارزش ۸۵/۷ میلیون دلار، «گازهای نفتی و سایر هیدروکربورها» با ۲/۲ درصد به ارزش تقریبی ۷۴ میلیون دلار،

«کشمش» با ۱/۶ درصد به ارزش ۵۳/۹ میلیون دلار، «سالامبور گوسفندی» با ۱/۴ درصد به ارزش ۴۶/۱ میلیون دلار، «گازهای نفتی» (پروپان مایع) با ۱/۲۳ درصد به ارزش ۴۱/۳ میلیون دلار و «بنزن» با ۱/۱۲ درصد به ارزش ۳۷/۷ میلیون دلار هستند. ۱۰ قلم مذکور در مجموع سهمی معادل ۵۳/۱ درصد از کل ارزش صادرات غیرنفتی سال ۷۸ را تشکیل می‌دهند.^۲

ب.۲) صادرات ایران به اتریش

صادرات ایران بیشتر غیرنفتی است از جمله کالاهای زینتی همانند فرش دستبافت، قالی، قالیچه و همچنین صمغ‌های نباتی و میوه‌های تازه و خشک.

واردات نفتی از ایران نیز به هیچ وجه صورت نمی‌گیرد و علت این مورد هم قراردادهایی است که اتریش مایل به انعقاد آن‌ها در زمینه نفت نیست و همچنین متناسب نبودن نفت ایران (پالایشگاه‌های کشور اتریش، این کشور را از واردات نفتی از ایران منع کرده است.)

در بازار رقابت صادرات به اتریش از لحاظ فرش دستبافت چین، هند، ترکیه و پاکستان و از لحاظ صدور میوه‌های تازه، خشک (همچنین خشکبار) کشور ترکیه مهمترین رقیب ایران است و رتبه دوم از آن یونان است.

در جدول (۱۸) نوع و ارزش صادرات ایران به اتریش ذکر شده‌است. همانطور که گفته شد فرش دستبافت و پسته بیشترین اقلام صادراتی ما را به اتریش شامل می‌شوند.

جدول (۱۶) مقدار، ارزش و درصد ارزش صادرات بر حسب کشورهای مقصد به ترتیب ارزش را در سال ۱۳۷۸ نشان می‌دهد. طبق این جدول، نام ۱۰ شریک مهم تجاری ایران در سال ۱۳۷۸ به اضافه اتریش ذکر شده‌است که طبق رده‌بندی انجام شده رتبه چهل و یکم را در صادرات به آن کشور (اتریش) اختصاص می‌دهد. بر این اساس مهمترین مقاصد صادرات کالاهای غیرنفتی ایران در سال ۱۳۷۸ به لحاظ برخورداری از بیشترین سهم در کل ارزش صادرات غیرنفتی این دوره، به ترتیب شامل کشورهای امارات متحده عربی با ۱۷/۸ درصد، آلمان ۱۲/۶ درصد، ترکیه ۵/۵ درصد، ایتالیا ۵/۳ درصد هستند که اتریش با وارد نمودن ۲۱ میلیارد ریال کالا از ایران با سهمی معادل ۰/۳۶۳ درصد کل صادرات ایران در رده ۴۱ قرار گرفته است.

پی‌نوشت‌ها:

۱- سالنامه آمار بازرگانی خارجی، سال ۱۳۷۸.

۲- سالنامه آمار بازرگانی، سال ۱۳۷۸.